

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність D3 Менеджмент

Галузь знань D Бізнес адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від «19 лютого»
2026р.

м. Івано-Франківськ – 2026 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни.....	3
3. Структура курсу (зразок).....	4
4. Система оцінювання курсу.....	6
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	6
6. Ресурсне забезпечення.....	7
7. Контактна інформація.....	7
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна відповідальність
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування,
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	D3 Менеджмент
Галузь знань	D Бізнес адміністрування та право
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	вбіркова
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Дисципліна «Соціальна відповідальність» входить до переліку нормативних дисциплін для студентів магістерського рівня підготовки за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Мета вивчення даної дисципліни полягає у формуванні фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки її суб'єктів.

Предметом вивчення дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та практичні положення формування інституту соціальної відповідальності.

Вивчення даної дисципліни базується на діалектичному методі пізнання та загальноекономічних законах і має тісний зв'язок з такими дисциплінами, як економічна теорія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства, економіка праці, організація і планування виробництва, маркетинг, менеджмент тощо.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері маркетингу в професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 5. Навички міжособистісної взаємодії.

СК 6. Здатність обирати і застосовувати ефективні засоби управління маркетинговою діяльністю ринкового суб'єкта на рівні організації, підрозділу, групи, мережі.

СК 8. Здатність формувати систему маркетингу ринкового суб'єкта та оцінювати результативність і ефективність її функціонування.

Програмні результати навчання
ПРН 1. Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу.
ПРН 4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації.
ПРН 8. Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу.
ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	ПРН 1. Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу. Додатково: Знати особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку	Тести, питання
2	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	ПРН 1. Знати і вміти застосовувати у практичній діяльності сучасні принципи, теорії, методи і практичні прийоми маркетингу. Додатково: Знати нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності	Тести, питання, кейси
3.	Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	ПРН 4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації. Додатково: Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації	Тести, питання, кейси
4.	Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	ПРН 4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації. Додатково: Формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом	Тести, питання, кейси
5.	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	ПРН 4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації. Додатково: Здатність формувати відносини підприємництва із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності	Тести, питання, кейси

6.	Екологічна компонента соціальної відповідальності	ПРН 8. Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу. Додатково: Визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності	Тести, питання, кейси
7.	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	ПРН 8. Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу. Додатково: Посилювати соціальну відповідальність суб'єктів розвитку через соціальнепартнерство	Тести, питання, кейси
8.	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку. Додатково: Вміти формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю Здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	Тести, питання, кейси
9.	Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку. Додатково: Можливість оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності	Тести, питання, кейси
10.	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку. Додатково: Вміння розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності	Тести, питання, кейси

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	-
Семінарські заняття	50

Самостійна робота	20
Індивідуальна робота	20
Залік	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																						Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Лекції																							-
Семінарські заняття	5	5	5	5		5	5	5	5	5	5	5	5		5	5							50 (коефіцієнт 10)
Самостійна робота																			20				20
Індивідуальна робота																				10			10
Залік																					20		30
Всього за тиж-нь	-	-			кв									кв			к	к	10	10	50	к	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютерні аудиторії та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальна ініціатива щодо звітності (Global Reporting Initiative, GRI, 2000). 2. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000) www.globalcompact.org.ua. 3. Гогуля О.П. Соціальна відповідальність бізнесу / О.П. Гогуля, І.П. Кудінова. – К. : Видавництво Національного університету біоресурсів та природокористування України, 2018. – 79с. 4. Європейська соціальна хартія (переглянута)// ВВР.- 2006. — № 43. — С.418. http://www.oecd.org/department. 5. Затейщикова О.О. Етапи формування стратегії соціальної відповідальності бізнесу / О.О. Затейщикова // Бізнес Інформ. – 2014. – № 2. – С. 200-205. 6. Зелена книга ЄС «Популяризація європейських засад корпоративної соціальної відповідальності» (EU Green Paper «Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility, 2001). 7. Зінченко А.Г. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку / А.Г. Зінченко, М.А. Саприкіна. – К. : Вид-во «Фарбований лист», 2016. – 56 с. 8. Колот А.М., Грішнова О.А. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2016. – 501с. 9. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф. А.Я. Кузнецової. — К.: УБС НБУ, 2009. 10. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства [Текст] / Філіп Котлер. – К. : Стандарт, 2005. – 302 с. 11. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Ф. Котлер, Н. Лі ; Пер. з англ. С. Яринич. – К. : Стандарт, 2015. – 302 с. 12. Краплич Р. Корпоративна соціальна відповідальність українського бізнесу: Досвід Фондації Острозьких : Посібник для бізнесу та неприбуткових організацій / Р. Краплич; Фондація ім. князів-благодійників Острозьких. – Рівне, 2015. – 74 с. 13. Лазоренко О., Колишко Р. та ін. Посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності».- К.: Видавництво «Енергія», 2018.- 96с. 14. Міжнародна організація праці: Конвенції та рекомендації, ухвалені міжнародною організацією праці. — Женева: МБП, 1999. — У 2 т. — 242 с. 15. Положення «Про Національну тристоронню соціально-економічну раду» / Затверджене Указом Президента України від 29.12.2005 №1871 // http://www.rada.gov.ua. 16. Романюк М.Д. Застосування соціального аудиту в контексті соціально відповідального бізнесу. / Формування ринкової економіки. Зб. наук. праць – Спецвипуск: праця у ХХІ столітті: новітні тенденції соціального виміру, інноваційний розвиток – Київ: КНЕУ, 2016.– С. 313-319. 17. Романюк М.Д. Міграційні процеси в Україні в контексті основних чинників сучасних соціальних ризиків // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2017.–Вип 12. С. 142-151. 18. Романюк М.Д. Соціальна політика України: сучасна стратегія, регіональні пріоритети // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2014.–Вип 10. С. 3-10. 	

19. Романюк М.Д. Соціальні аспекти розвитку регіону за умов економічної кризи / М. Д. Романюк // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2015. - № 1. - С. 254-259. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2015_1_34
20. Романюк М.Д. Соціальні диспропорції українського суспільства і соціальна нерівність регіонів України : напрями скорочення та вирівнювання. / Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2015.–Вип 11. С. 3-12.
21. Саприкіна М. А., Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: посібник / М.А. Саприкіна, М.А. Саєнсус, А.Г. Зінченко, О.М. Ляшенко, Г.А. Місько (за наук. ред. д.е.н., проф. засл. діяч. науки і техніки О.С. Редькіна). – К.: Вид-во «Фабований лист», 2014. – 480с.
22. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року. – офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.svb.org.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf.
23. Шурпа С.Я. Роль соціально відповідального маркетингу у відтворенні людського капіталу капітал / С.Я.Шурпа // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Серія: Економіка. 2018. — Випуск 13. — С. 136—141.
24. Романюк М.Д., Романюк Т.М. Соціальний капітал підприємства туризму: формування ціннісних орієнтирів та системи мотивації персоналу. Вісник Прикарпатського національного університету. Серія. Економіка. Івано-Франківськ: Плай, 2020 р. Випуск 16. С.126-134.
25. Романюк М.Д., Романюк Т.М. Соціальна відповідальність в Україні: суспільні та корпоративні аспекти. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2023 р. Вип.19. Т2. С. 271-279.
26. Благун І.І. Романюк М.Д. Вплив корпоративної соціальної відповідальності на ефективність операційних процесів підприємства. Сталій розвиток економіки 4 (55) (2025): С. 157-162.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра менеджменту та маркетингу Карпатський національний університет ім. Василя Стефаника м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 Гуманітарний корпус, восьмий поверх, ауд. 810 kmim@cnu.edu.ua
Викладач (і)	Романюк Михайло Дмитрович, професор, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і маркетингу
Контактна інформація викладача	mykhailo.romaniuk@cnu.edu.ua 050 228 39 86

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Процес вивчення навчальної дисципліни відповідає принципу академічної доброчесності Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що
--------------------------	---

	<p>регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) .</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового (залікового) контролю.</p> <p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових</p>

	<p>гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)</p> <p>Результати неформальної освіти можуть зараховуватися за виконання обов'язкових видів робіт (семінарські заняття (по темах), самостійна робота).</p>

Викладач

Романюк М.Д.